

Zitting 2000-2001

31 januari 2001

BEKNOPT VERSLAG

VERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Actualiteitsdebat

- Onderhandelingen voor een verdere staatshervorming
 - Bespreking
(Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Karel De Gucht, Paul Van Grembergen, Luc Van den Brande, Walter Vandenbossche en André Denys, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Joris Van Hauthem, Sven Gatz, Chris Vandenbroeke, Ludwig Caluwé, Christian Van Eyken, Robert Voorhamme, Etienne Van Vaerenbergh, Francis Vermeiren, Filip Dewinter en Ludo Sannen en minister-president Patrick Dewael, minister Bert Anciaux en minister Steve Stevaert) 3
 - Moties van aanbeveling 16

- Regeling van de werkzaamheden** 16

- Berichten van verhindering** 16

VERGADERING VAN WOENSDAG 31 JANUARI 2001

Voorzitterschap van de heer Norbert de Batselier, voorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

ACTUALITEITSDEBAT

Onderhandelingen voor een verdere staats hervorming

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het actualiteitsdebat over de onderhandelingen voor een verdere staats hervorming

De bespreking is geopend.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil een schorsing van een kwartier vragen. De minister bevoegd voor staats hervorming en de fractievoorzitter van VU&ID zijn immers niet aanwezig.

De voorzitter : Het parlement kan de aanwezigheid van een parlamentslid niet vorderen. We kunnen wel de aanwezigheid eisen van een vertegenwoordiging van de Vlaamse regering. Aangezien de minister-president aanwezig is, neem ik aan dat de regering voldoende vertegenwoordigd is.

Minister-president Patrick Dewael : Ik wil erop wijzen dat ik bevoegd ben voor het dossier staats hervorming binnen de Vlaamse regering.

De heer Eric Van Rompuy : We willen toch een schorsing vragen.

De voorzitter : Dan stel ik voor de vergadering een kwartier te schorsen, zij het niet op grond van de reden die u eerder aanhaalde. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt geschorst om 10.10 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 10.27 uur.*

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het actualiteitsdebat over de onderhandelingen voor een verdere staats hervorming.

De heer Eric Van Rompuy : In oktober 1977 waren de CVP-jongeren tegen het Egmontpact. De

voorzitters van de regeringspartijen, socialisten, christen-democraten, VU en FDF wilden de goedkeuring door het parlement afdwingen. Dit is niet gelukt onder druk van de Vlaamse beweging en een aantal leden van de meerderheid die vonden dat er onvoldoende waarborgen waren voor de Brusselse Vlamingen en dat er toegevingen waren gedaan over de Rand. De geschiedenis herhaalt zich. Na de partijraad van de VU bestaat het Lambermontakkoord niet meer en moet er opnieuw onderhandeld worden. De CVP wil meewerken maar we moeten dan terugkeren naar de eisen van het Vlaams Parlement over de staats hervorming. De financiële toestand van de Franstaligen geeft ons een goede onderhandelingspositie.

Het Lambermontakkoord is slecht. De overdracht van de bevoegdheid is beperkt tot 0,7 procent van de huidige Vlaamse uitgaven. De overgehevelde bevoegdheidspakketten zijn daarenboven niet homogeen en de verdeelsleutel is nefast. Het prijs- en inkomensbeleid van landbouw blijft federaal en Vlaanderen krijgt amper 61 procent van de middelen, terwijl we recht hebben op 70 procent. Voor buitenlandse handel blijft het federaal agentschap bestaan met een dubbel loket. Vlaanderen krijgt 62 procent, terwijl ons aandeel in de buitenlandse handel 77 procent bedraagt. Voor ontwikkelingssamenwerking is geen financiële regeling uitgewerkt. De heer Boutmans zegt dat de overdracht minimaal zal zijn en pas tegen 2004 zal gebeuren. Vlaanderen had nochtans fundamentele bevoegdheden geëist over wetenschappelijk onderzoek, tewerkstelling, gezin en gezondheid. De homogene bevoegdheidspakketten, nodig voor beter bestuur, worden evenmin gerealiseerd. Er is geen sprake van echte fiscale autonomie.

De personenbelasting blijft een integraal federale bevoegdheid. De minister-president wou in september nog bevoegd worden over een kwart van de personenbelasting. Nu worden enkel vorken voor af- en opcentiemen bepaald. Dit is een betuttelend systeem waarbij elke maatregel door de federale regering en het Rekenhof getoetst moet worden. Tachtig procent van het Vlaams budget wordt nog steeds geleverd door de nationale overheid. Het consumptiefederalisme wordt bestendigd.

Indien men had geopteerd voor een omzetting van de BTW-dotatie in eigen bevoegdheid over de personenbelasting, was een eigen fiscaal beleid wel mogelijk. Dan zouden we het nodige geld hebben om het onderwijsprobleem op te lossen. Wij hadden gehoopt dat we voor minstens de helft van de

inkomsten zelf verantwoordelijk zouden zijn en dat er een band zou zijn met economische prestaties.

Bij de onderhandelingen over Lambermont is Brussel niet langer gekoppeld aan het federale niveau maar wel aan de Rand. Bij de regionalisering van de gemeentewet moet er in het Brussels parlement geen dubbele meerderheid meer zijn. Dit is een grote fout. In de Rand krijgen de Franstaligen wel bijkomende garanties door het bijzonder toezichtstelsel.

De verklaringen van de heer De Gucht over de rondzendbrief-Peters worden nu afgedaan als een slip of the tongue, maar waren bedoeld om het FDF te paaien. Er is duidelijk een geheim akkoord. Het is niet zozeer de bedoeling een einde te maken aan de pesterijen, maar de VU te pesten. De heer De Gucht voedt op deze manier het wantrouwen binnen de meerderheid.

De heer Karel De Gucht : Dit was geen verspreking. Er is geen geheim akkoord met het FDF. De heren Vankrunkelsven en Van Rompuy waren aanwezig bij het debat en bij het verlaten van de zaal gaf uw broer mij gelijk.

De heer Eric Van Rompuy : Onze persconferentie van vorige week was nochtans duidelijk. Het is een leugen dat mijn broer dergelijke uitspraken zou gedaan hebben.

U bent zo arrogant dat u denkt zich alles te kunnen veroorloven. Heel het Vlaams Parlement stond achter de restrictieve interpretatie van de faciliteiten. *(Applaus bij de CVP)*

De heer Karel De Gucht : Ik ben samen met de heer Herman Van Rompuy naar buiten gewandeld. *(Samenspraken)*

De heer Eric Van Rompuy : Leugenaar. Een gesprek in de wandelgangen is toch geen argument in een debat over de staatsvorming. *(Samenspraken)*

De heer Karel De Gucht : Ik ben samen met de heer Herman Van Rompuy naar buiten gewandeld en hij vond de rondzendbrief ook onredelijk. Ik lieg dus niet. Dat doet u wel als u zegt dat ik een akkoord heb afgesloten met het FDF.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb heel veel respect voor de heer Van Grembergen. Hij heeft meermaals gezegd dat de Volksunie niet wil

ontbreken bij eventuele volgende staatsvormingen. Ook de CVP was bij de voorgaande fases in 1988 en 1993 betrokken en toen was er maar weinig kritiek van het parlement en van de Vlaamse beweging. Men heeft ons vaak verweten dat we er de voorbije regeerperiode niet in geslaagd zijn vooruitgang te boeken. Maar dit akkoord is er alleen maar gekomen omdat essentiële Vlaamse eisen in de koelkast zijn geplaatst. We vroegen 1000 miljard frank en krijgen uiteindelijk maar 7 miljard frank. Ik vind het normaal dat de Volksunie dit akkoord niet wil goedkeuren.

De heer Paul Van Grembergen : Het intrigeert me dat de machtshebbers binnen de CVP er bij geen enkele federale regeringsonderhandeling op hebben aangedrongen de situatie van de Vlamingen in Brussel te regelen. Zelfs vandaag nog bevindt de heer Chabert zich als CVP-minister in de Brusselse regering in een sleutelpositie. Maar die sleutelpositie is evenmin gebruikt. Zolang de machtshebbers binnen de CVP mij dat niet uitleggen, weiger ik hun kritiek te aanvaarden. *(Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID)*

De heer Eric Van Rompuy : Na de staatsvorming van 1980 werd het dossier-Brussel gedurende zeven jaar in de koelkast gezet : artikel 107 quater werd niet uitgevoerd. Maar nu wordt de gemeentewet overgeheveld zonder dat de Brusselse Vlamingen garanties krijgen dat ze in de gemeenteraden aan bod zullen komen. De gemeentewet is na het Sint-Michielsakkoord nooit overgeheveld omdat een tweederde meerderheid vereist was in het Vlaams, Waals en Brussels Parlement. Nu hoeft die bijzondere meerderheid niet langer in het Brussels Parlement.

De Vlaamse onderhandelingspositie is nog nooit zo goed geweest. Bovendien is het wellicht de laatste gelegenheid in het komende decennium. Laat ons er gebruik van maken om ons programma uit te voeren. Als Vlaanderen het onderling eens is, kan dat.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb het er moeilijk mee dat we gebruik maken van de penibele financiële situatie van de Franse Gemeenschap om een akkoord af te sluiten. Ik wil geen akkoord op de rug van een andere gemeenschap. Bovendien mogen we niet doen alsof ons onderwijs geen financiële problemen heeft. Maar blijkbaar heeft de CVP er belang bij ook daarvoor niet onmiddellijk een oplossing te zoeken. *(Samenspraken)*

De heer Luc Van den Brande : Ik ben gevoelig

voor het argument van de heer Van Grembergen dat als men een doelstelling nastreeft, die niet tegen anderen gericht mag zijn. U overtuigt me met uw ethische benadering, maar niet met de feiten. We zijn op vier manieren solidair met het zuidelijke landsgedeelte : de personenbelasting, de inkomsten en de uitgaven van de sociale zekerheid, en de Europese solidariteit. Het is belangrijk om daarin een evenwicht te zoeken. De vraag rijst immers wat het effect is van solidariteit als die niet gebruikt wordt voor een goede ontwikkeling. De vorige regering heeft de basisafweging gemaakt om meer middelen voor het onderwijs vrij te maken. De fout die minister Vanderpoorten heeft gemaakt, is dat ze niet op het juiste moment prioriteiten gesteld heeft. *(Applaus bij de CVP)*

De heer Walter Vandenbossche : Waar is de ethiek van de VU&ID ? De partij sluit immers een akkoord ten koste van de Brusselse Vlamingen. Gelukkig is de partijraad verstandiger dan de onderhandelaars van het Lambermontakkoord.

Minister Bert Anciaux : Alle bestaande waarborgen van de Brusselse Vlamingen zijn gebetonneerd in de bijzondere wet. Artikel 15 bevat een algemene waarborg voor de Vlamingen in Brussel, namelijk dat het tweetalig karakter van de Brusselse gemeenten gewaarborgd en afdwingbaar is. Door de samenvoeging van dat artikel met het kiesrecht is het onmogelijk om de situatie van de Brusselse Vlamingen te verslechteren. Zo is het bijvoorbeeld onmogelijk om een kiesdrempel ten koste van de Vlaamse partijen in te stellen.

Als de CVP meent dat de Vlamingen in Brussel gediscrimineerd worden, kan minister Chabert de Brusselse instellingen blokkeren. Ik vind een koppeling van de mini-Costa aan het Lambermontakkoord nefast. Het spreekt immers voor zich dat de Franstaligen bijkomende waarborgen zullen vragen voor de Franstaligen in de Rand. Als we voorts abstractie maken van de bijkomende middelen voor de gemeenschappen, dan ontstaat in 2010 een nieuwe solidariteitsstroom van 10,3 miljard frank van het zuiden naar het noorden; in 2020 is dat al 39 miljard frank. Dat als gevolg van correcties van de verdeelsleutel in het Lambermontakkoord. Wat betekent dat voor het onderwijs ? Momenteel krijgt de Vlaamse Gemeenschap 97,4 vergoeding per leerling, terwijl het gemiddelde in België 100 bedraagt. In 2010 is dat 99,6 en in 2020 is een Vlaamse leerling 104 waard. Het Lambermontakkoord houdt dus geen systeem in stand zonder de verantwoordelijkheden

aan te pakken. De grote verdienste is de juiste terugkeer van de belastingopbrengsten.

De heer Walter Vandenbossche : Er wordt ons nu gezegd dat nooit meer iets kan worden gewijzigd ten gunste van de Vlamingen in de hoofdstad.

De heer Eric Van Rompuy : Waarom kan er in Brussel geen dubbele meerderheid worden ingevoerd als de gemeentewet wordt overgeheveld, als het vertrouwen toch zo groot is en de Franstaligen toch zo vriendelijk zijn ?

Minister Bert Anciaux : Omdat wij geen bijkomende waarborgen in de Rand wilden toestaan.

De heer Eric Van Rompuy : De koppeling van het lot van de Vlamingen in Brussel aan dat van de Franstaligen in de Rand is de historische blunder die u begaan hebt.

U bent een slecht onderhandelaar, zoals de hele Vlaamse regering. Dat blijkt ook uit de aanpak van de onderwijsproblemen en de structuurhervormingen. Als een wezenlijk deel van de staatshervorming niet kan worden uitgevoerd, wat is dan nog de bestaansreden van deze regering ? Minister-president Dewael wil niet opnieuw onderhandelen. Dan wordt geen uitvoering gegeven aan een fundamenteel onderdeel van het programma van de regering en van het Vlaams Parlement. Vorige vrijdag ging minister Anciaux akkoord met het Lambermontakkoord namens de Vlaamse regering, maar zijn eigen partij heeft dat akkoord gisterenavond afgekeurd. Het Lambermontakkoord is klinisch dood, de regering kan haar programma niet uitvoeren. Wij verwachten dat de minister-president de leiding neemt van Vlaanderen en vecht voor meer zelfstandigheid. De partijraad van de Volksunie heeft gisteren gezegd dat het akkoord geen waarborgen bevat voor de Vlaamse Brusselaars, geen uitbreiding van bevoegdheden op bepaalde terreinen en geen echte fiscale autonomie. Als de Vlaamse regering haar contract niet vervult, dan heeft ze geen bestaansreden meer. *(Applaus bij de CVP en het VB)*

Als voorzitter van de CVP-jongeren heb ik een regering met mijn eigen partij laten vallen op een congres. Men zei toen dat dat het akkoord van de laatste kans was. Na anderhalf jaar begon men aan een nieuwe staatshervorming.

Het kan niet dat het kiescontract van alle fracties in het Vlaams Parlement, waarvan de regering heeft

verklaard dat het een wezenlijk onderdeel is van haar programma, niet wordt uitgevoerd. Zonder staatshervorming heeft deze regering geen bestaansreden meer. Wij willen meewerken aan en staatshervorming ten bate van alle Vlamingen, op basis van het programma van het Vlaams Parlement.

De heer De Gucht zei maandag dat de regeringen ook zonder staatshervorming zullen blijven verder werken. De zaak is daarmee echter niet afgelopen. Vlaanderen zal blijven vechten voor meer bevoegdheden. Wij zullen op onze manier daartoe een bijdrage leveren. *(Applaus bij de CVP)*

De heer André Denys : De negatieve beslissing van de partijraad van de Volksunie heeft dit debat in een andere context geplaatst. De VLD-fractie voelt zich een beetje triest en onzeker. Ze is onzeker omdat ze niet weet wat te denken over de Volksunie en over de toekomst van Lambermont. Onze ervaring met VU&ID in het Vlaams Parlement en de regering is positief, menselijk en inhoudelijk. De VU-partijraad kennen wij niet en begrijpen wij niet. Zijn beslissing komt bij ons als onbetrouwbaar over. Een nieuwe stap in de staatshervorming tijdens deze regeerperiode wordt hierdoor sterk gehypothecerd. Nieuwe onderhandelingen zijn politiek ongezond. Onbetrouwbaarheid wordt altijd afgestraft: hoe kan men vertrouwen hebben als een definitief akkoord niet definitief blijkt te zijn ?

Hebben er afrekeningen meegespeeld of werd geen onderscheid gemaakt tussen de uitvoering van het partijprogramma en het onderhandelen van een akkoord ?

De Vlaamse betrouwbaarheid van de VLD moet men niet toetsen aan haar programma maar aan wat werd bereikt bij onderhandelingen met de Franstaligen. De VLD is fier over wat in het Lambermontakkoord werd bereikt. Wij hebben bewondering voor alle onderhandelaars van alle staatshervormingen, en hebben geen moeite om de rol van de Volksunie en de CVP daarin te erkennen.

We hebben het wel moeilijk als sommigen nu zeggen dat ze liever geen staatshervorming hebben dan deze staatshervorming. Lambermont is even belangrijk als de vorige stappen in de staatshervorming. Voor de eerste keer wordt een fiscale differentiatie mogelijk, voor de eerste keer komt het zwaarste gewicht van op het buitenland gerichte departementen bij de regio's en voor de eerste keer wordt voor gemeente- en provinciewet en -kieswet een gedifferentieerde aanpak mogelijk.

Wie al deze realisaties afdoet als peanuts, omdat hij zijn eigen profileringsdrang belangrijker vindt dan het Vlaamse belang, neemt een zware verantwoordelijkheid. Van de separatisten van het Vlaams Blok kunnen we zo een reactie verwachten, maar van de andere partijen verwachten we een meer verantwoordelijke houding.

Men moet toch toegeven dat we met dit Lambermontakkoord verder staan dan ooit. In het verleden wilden de Franstalige gewoon niet praten over Vlaamse resoluties, de heer Van den Brande was zelfs persona non grata in Wallonië. Na het getalm in de Costa had ook ik de grootste twijfels over de haalbaarheid van deze nieuwe onderhandelingen. Maar de strategie van de heren Verhofstadt en Dewael is de juiste gebleken : zij beseften dat men goodwill moest kweken in Wallonië en dat men dan de herfinanciering van het onderwijs kon koppelen aan meer fiscale autonomie.

Lambermont is zeker niet de laatste stap in de staatshervorming. Voor ons blijft het Vlaamse regeerakkoord het uitgangspunt voor verdere gesprekken, bijvoorbeeld over een grotere Vlaamse inbreng in de NMBS. Alles is nog niet bereikt, maar ik kan nu toch al een zeer goed rapport uitreiken : voor de fiscale autonomie, voor 25 percent van onze middelen, geef ik een 6 op 10; voor de overheveling van landbouw, ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel geef ik een 8 op 10 en voor de overheveling van gemeente- en provinciewet geef ik zelfs een 10 op 10, want hier gaat men verder dan het Sint-Michielsakkoord. De christen-democraten willen nu plotseling constructief meewerken in nieuwe onderhandelingen, maar bestaat er wel zoiets als een christen-democratisch standpunt ? CVP en PSC zijn immers hopeloos verdeeld. En het verzet van de Boerenbond en Eric Van Rompuy tegen de overheveling van landbouw ligt ook nog vers in het geheugen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : U geeft 10 op 10 voor de overheveling van de gemeentewet. Dat de Brusselse Vlamingen daarbij in de steek worden gelaten, is voor u dus blijkbaar geen bezwaar.

De heer André Denys : De gerealiseerde overheveling van het binnenlands bestuur gaat niet met grote geldmiddelen gepaard, maar is wel een enorme stap voorwaarts inzake autonomie. Eindelijk zullen we in volle zelfstandigheid het kerntakendebat kunnen aanvatten binnen Vlaanderen, evenals de discussie over het gronddecreet en over het migrantenstemrecht, en het

debat stemrecht-stemplicht. Ik blijf bij mijn 10 op 10. In totaal haalt dit akkoord dus 24 op 30, een grote onderscheiding.

Ik ben niet doof voor de luide kritiek als zouden er bij de overheveling van de gemeentewet te weinig waarborgen voor de Brusselse Vlamingen zijn ingebouwd. Maar ik meen dat de gevolgde strategie de juiste is. Een koppeling tussen de problemen van de Vlamingen in Brussel en die van de Franstaligen in de Rand was uit den boze. Het is niet aan Vlaanderen om een samenlevingsmodel uit te schrijven voor Brussel, laat Brussel dat zelf doen in de Brusselse Costa. Ik vraag dus dat men vertrouwen zou schenken aan de heren Vanhengel en Chabert.

De heer Walter Vandenbossche : Zoals premier Verhofstadt zaait u verwarring over de taak van de Brusselse Costa. Die onderhandelt over de gewaarborgde vertegenwoordiging van de Vlamingen in de gewestinstellingen, niet over de gewaarborgde vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in de gemeentelijke instellingen. Ik zal dat laatste punt op de agenda plaatsen, maar dat zal op verzet stuiten van uw onderhandelaars.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Door de Brusselse problemen naar de Brusselse Costa door te schuiven, schuift u uw eigen onmacht door. U weet heel goed dat op het Brusselse niveau de Franstaligen de absolute meerderheid hebben. Op het federale niveau is er echter een Vlaamse meerderheid, daar had men dus iets kunnen bereiken. De overheveling van de gemeentewet moest voor Brussel aan strikte voorwaarden worden gekoppeld inzake de Vlaamse participatie op gemeentelijk vlak. En als dat niet kon, had men het hele Brusselse vraagstuk maar in de koelkast moeten stoppen. Dat is wat de CVP in 1980 heeft gedaan. Met het nu bedisselde akkoord heeft men de Brusselse Vlamingen elke hefboom ontnomen waarmee ze de Franstaligen tot een positieve samenwerking konden dwingen. De enige dreiging die u ons laat, is de institutionele atoombom.

Minister-president Patrick Dewael : Vanuit de oppositie is het makkelijk praten. *(Protest van mevrouw Brigitte Grouwels)*

Minder dan twee jaar geleden werd in de Kamer gedebatteerd over de herziening van artikel 8 van de Grondwet, met het oog op de invoering van stemrecht voor EU-onderdanen. Samen met onder meer de heer Bourgeois van de Volksunie heb ik er toen voor gepleit om deze grondwetsherziening te

koppelen aan waarborgen voor de Vlamingen in Brussel. De CVP-tenoren stelden toen dat dit toen niet aan de orde was.

Het is al te gemakkelijk om nu te eisen wat u vroeger zelf niet hebt kunnen realiseren. Er moet nu eenmaal onderhandeld worden. *(Rumoer bij de CVP)*

Mevrouw Brigitte Grouwels : Door mijn demarches heeft de CVP de gewaarborgde vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel ingeschreven in haar partijprogramma.

Minister-president Patrick Dewael : Daar gaat het niet om. Toen u politieke verantwoordelijkheid had kon u dit punt doordrukken. Dat hebt u echter nagelaten.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Over dit punt moest tegelijk met de overheveling van de gemeentewet onderhandeld worden.

De heer André Denys : Ik wil geen polemieken voeren. De inzet van het huidige debat is daarvoor te belangrijk.

Onze positie in de Rand is duidelijk : we maken geen koppeling tussen de positie van de Vlamingen in de Rand en de gewaarborgde vertegenwoordiging in Brussel. De faciliteiten zijn voor ons niet eeuwigdurend. De faciliteitengemeenten maken immers deel uit van het Vlaamse grondgebied. De rondzendbrief is wellicht geen ideaal instrument om de inburgering van de Franstaligen te bevorderen. We staan wel achter de filosofie die aan de rondzendbrief ten grondslag ligt. Zolang de Raad van State geen uitspraak heeft gedaan moet de rondzendbrief behouden blijven.

Gezien de inzet van het Lambermontakkoord - een verhoging van de fiscale autonomie, meer eigen bestuur en meer inspraak in het buitenlands beleid - kan ik niet begrijpen dat wie echt wil dat Vlaanderen meer autonomie krijgt, tegen het akkoord zou stemmen. De VLD zal het akkoord alleszins steunen. *(Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID)*

Mevrouw Mieke Van Hecke : In het debat over de staatshervorming tijdens de vorige regeerperiode, heeft de heer Denys gezegd dat de CVP in geen enkele coalitie mocht stappen zonder waterdichte garanties dat de resoluties van het Vlaams Parlement zouden worden opgenomen in het regeerakkoord. De heer Denys moet dus niet te hoog van de toren blazen. *(Applaus bij de CVP)*

De heer Joris Van Hautem : De minister-president bestempelde Lambermont als een historisch akkoord. Dat feestje is intussen verknald. We bevinden ons nu in een kafkaïaanse situatie : we debatteren over een akkoord dat eigenlijk niet meer bestaat. Hoogmoed komt voor de val. Het getuigt van nogal wat arrogantie om het akkoord in de regering goed te keuren en naar het Overlegcomité te stappen, terwijl de besluitvorming binnen een coalitiepartner nog niet rond is. Deze arrogantie keert zich nu tegen u.

Minister Bert Anciaux : Vorige week dinsdag werd het Lambermontakkoord goedgekeurd. Toen werd afgesproken dat het Overlegcomité hier donderdag zou over bijeenkomen. Op woensdag werd het akkoord met grote meerderheid door het VU-partijbestuur goedgekeurd. Ik heb dan gevraagd om het Overlegcomité uit te stellen tot vrijdag. Omdat ik vond dat de Vlaamse regering zich over het akkoord moest uitspreken heb ik vervolgens een tweede maal gevraagd om het Overlegcomité uit te stellen. Vrijdag werd opnieuw vergaderd met het partijbestuur. Ik heb toen aangekondigd dat ik naar het Overlegcomité zou gaan. Niemand binnen het partijbestuur had daar bezwaar tegen. De Vlaamse regering heeft 15 technische verduidelijkingen gevraagd op het Overlegcomité. Het Overlegcomité zou vrijdag normaal plaatsvinden om 16 uur. Omdat het partijbestuur opnieuw bijeenkwam op vrijdag, heb ik gevraagd om het Overlegcomité te verschuiven tot 17 uur. Op geen enkel moment heeft het partijbestuur laten blijken dat ik dit akkoord niet mocht goedkeuren.

De heer Joris Van Hautem : Ik heb me niet te bemoeien met de procedures binnen een partij. Ik heb enkel gezegd dat het getuigde van arrogantie vanwege de regering om naar het Overlegcomité te stappen, terwijl de besluitvorming van een coalitiepartner nog niet rond was.

Deze situatie zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de Vlaamse regering. Een van uw coalitiepartners heeft u immers terug naar af gestuurd in het debat over de staatshervorming.

Minister-president Patrick Dewael : De besluitvorming over het Lambermontakkoord is nog steeds niet afgerond. Zelfs als het partijbestuur van de Volksunie het akkoord zou hebben goedgekeurd zou er nog geen zekerheid bestaan. Zo moeten eerst de teksten van de samenwerkingsakkoorden nog worden bestudeerd en is het wachten op de resultaten van de mini-Costa die door de heer de

Donnée opnieuw is samengeroepen. Als we op een definitieve besluitvorming hadden moeten wachten, dan moesten we het Overlegcomité blijven uitstellen. We zijn naar het Overlegcomité gestapt op het moment dat we het signaal hadden gekregen dat we ermee verder moesten gaan. Buitenlandse handel is nog een teer punt : er moet een samenwerkingsakkoord over komen. Ook de financiering van de ontwikkelingssamenwerking moet nog verduidelijkt worden.

De kwestie van de Vlamingen in Brussel is een onderdeel van het Brusselse regeerakkoord. De mini-Costa zal zich hierover buigen en pas binnen een aantal weken zullen we het resultaat kunnen zien. Het belangrijkste moment zal dus na de eindstemming in de Kamer zijn.

De heer Walter Vandenbossche : Wat staat op de agenda van deze Costa ? Zullen de heren Vanhengel en Gatz de eis voor waarborgen voor Brusselse Vlamingen op gemeentelijk niveau steunen ?

Minister-president Patrick Dewael : Ik kan mij niet in de plaats van anderen stellen. De Brusselse Vlamingen zijn de bemoedering van het Vlaams Parlement trouwens beu. Geef hen de kans om te onderhandelen met de Franstaligen en een akkoord te sluiten. Lambermont-bis bevat geen nieuwigheden; het is de concretisering van een bestaand akkoord. De waarborgen voor de Brusselse Vlamingen moeten geregeld worden in de mini-Costa, zoals bepaald in het Brusselse regeerakkoord.

De heer Sven Gatz : Het Brusselse regeerakkoord voorziet in een discussie over de gewaarborgde vertegenwoordiging van de Vlamingen in de Hoofdstedelijke Raad en een gedeeltelijke herfinanciering van de Franse gemeenschapscommissie. Ik wil best overleggen om andere onderwerpen op de agenda van de Brusselse Costa te plaatsen maar wil geen spelletjes spelen. De CVP moet minister Chabert maar eens vragen wat hij over die zaak denkt. *(Applaus bij VU&ID)*

Minister Steve Stevaert : Op het Overlegcomité waren de heren de Donnée en Chabert aanwezig. Minister Chabert heeft niet tegengestemd maar akte genomen van wat er gezegd is. Ik vraag me trouwens af wat de gevolgen waren geweest als hij had tegengestemd.

De heer Eric Van Rompuy : Minister Chabert heeft in een communiqué duidelijk gezegd dat hij tegen het Lambermontakkoord is. Het Brusselse

regeerakkoord is vorig jaar goedgekeurd, vooraleer er sprake was van een regionalisering van de gemeentewet. De waarborg voor de Vlamingen en de dubbele meerderheid in Brussel moet geregeld worden bij wet. De Costa is enkel bevoegd voor de minimumvertegenwoordiging van Vlamingen. De positie van minister Chabert wordt nu aangevallen alsof het de zwakke schakel is in de CVP-oppositie. In het Overlegcomité moet niet gestemd worden over de overheveling van bevoegdheden.

De heer Joris Van Hautem : Deze regering zit met een probleem : namens wie spreken de ministers Anciaux en Sauwens ? Ik dacht dat het de bedoeling was dat een partij op het federale niveau hetzelfde zegt als hier. Er is nu een complete chaos. *(Applaus bij het VB)*

Minister-president Patrick Dewael : Men kan de VU&ID-fractie bezwaarlijk verwijten dat zij in het federale parlement een andere invalshoek hanteert : daar is ze niet in de regering vertegenwoordigd.

De heer Paul Van Grembergen : Mijn fractie heeft het Vlaamse regeerakkoord goedgekeurd en behoudt het volle vertrouwen in onze twee ministers. Niemand van onze partners heeft gezegd dat zij niet langer vertrouwen hebben in onze ministers.

De heer Joris Van Hautem : Heeft uw fractie nog het vertrouwen van uw partij ?

De heer Chris Vandebroeke : Ik begrijp deze nervositeit niet. De Volksunie is één en ondeelbaar. Voor het ogenblik is er inderdaad discussie in onze partij. Zowel wij als onze collega's op andere niveaus kunnen pas oordelen als we de teksten van de samenwerkingsakkoorden in handen hebben.

De heer Joris Van Hautem : Bij de herfinanciering van de gemeenschappen beweerde de Volksunie dat het Sint-Elooisakkoord ten laatste eind 2001 moest afgelopen zijn. In het Lambermontakkoord wordt het grootste deel van de bijkomende dotaties op basis van de BTW-opbrengsten en niet op basis van de personenbelasting toegekend.

Minister Bert Anciaux : In de financieringswet is geen enkel criterium op basis van het leerlingenaantal opgenomen. Het is onjuist te zeggen dat het Sint-Elooisakkoord in de financieringswet gebetonneerd wordt. Integendeel wordt na een overgangperiode de financiering van de gemeenschappen volledig gebaseerd op de

personenbelasting. Dat is de grote verdienste van het Lambermontakkoord.

De heer Ludwig Caluwé : De leerlingentelling is wel in de financieringswet opgenomen na het Sint-Elooisakkoord. De leerlingen zullen voortaan dus jaarlijks op een niet te controleren manier geteld worden. Toen er vroeger bevoegdheden werden overgeheveld, werden de bijhorende middelen onmiddellijk verdeeld op basis van de personenbelasting. Nu moeten we daar tien jaar op wachten.

Minister Bert Anciaux : Het leerlingencriterium is niet opgenomen in de financieringswet.

De heer Eric Van Rompuy : U onderhandelt dus zonder dat u uw dossiers kent. *(Samenspraken)*

De heer Joris Van Hautem : Er is dus op zijn minst sprake van enige onduidelijkheid. Ik stel alleen vast dat de verdeelsleutel steeds wordt aangepast aan de Franstalige wensen.

Minister Bert Anciaux : Ik geef toe dat de verdeelsleutel voor de landbouwmiddelen niet echt voldoet aan onze wensen. We verliezen inderdaad enkele tientallen miljoen. Toch moeten we het totaalbeeld bekijken : we winnen ettelijke miljarden.

De heer Joris Van Hautem : Toen minister-president Dewael tijdens de vorige regeerperiode in de oppositie zat, zag hij de invoering van het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen als het ideale moment om garanties te eisen voor de Brusselse Vlamingen. Hij verweet de CVP toen terecht dat ze die mogelijkheid voor zich uitschoven. Maar dit was opnieuw een ideaal moment en wat doet hij ? Hij verwijst alles door naar de mini-Costa. Hij laat de Brusselse Vlamingen aan hun lot over.

Toen wij bekendmaakten dat de heer De Mol onze lijsttrekker zou worden in Brussel, verklaarde de heer Sannen dat het ons er alleen maar om te doen was de Brusselse instellingen te blokkeren. Nu roept hij de CVP op hetzelfde te doen via minister Chabert.

Minister-president Patrick Dewael : Ik besef ook dat we niet alles kunnen regelen in de mini-Costa, maar op een eventueel akkoord daar zou zelfs het federale niveau moeten reageren.

We mogen de Vlaamse Brusselaars niet voortdurend marginaliseren. Via de VGC investeren we in

onderwijs, cultuur en welzijn. De stijgende participatiegraad toont aan dat veel Brusselaars zich aangesproken voelen. Ik geef wel toe dat dit los staat van de politieke discussie.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Er zijn nu minder Vlaamse schepenen dan voor oktober 2000. Ze worden gewoonweg niet aangeduid.

De heer Ludwig Caluwé : U wil de gemeentelijke waarborgen dus in de mini-Costa regelen, terwijl de heer Gatz dat weigert.

Minister-president Patrick Dewael : De Brusselse regering moet haar regeerakkoord uitvoeren en in de mini-Costa naar waarborgen zoeken voor de Brusselse Vlamingen. Als men daar een doorbraak forceert, is het ijs gebroken om ook op federaal niveau voort te onderhandelen. U benadert de zaken als oppositie en bent er alleen maar op uit de regering in de problemen te brengen.

De heer Joris Van Hauthem : Ik kan me moeilijk voorstellen dat het toeval is dat de heer De Gucht twijfels heeft over de rondzendbrief-Peeters, op het ogenblik dat de heer Maingain zegt dat het intrekken ervan een voorwaarde is om de Franstaligen over de streep te trekken. Bestaat er een afspraak dat, als de Raad van State de rondzendbrief vernietigt, de Vlaamse regering nooit meer een dergelijk initiatief neemt ? Als dat het geval is, krijgen de Franstaligen extra garanties in de Rand.

Minister-president Patrick Dewael : De VLD was geen lid van de regering toen de faciliteiten verankerd werden. Faciliteiten toekennen betekent dat men de bestuurstaken van anderstaligen tijdelijk vergemakkelijkt. De rondzendbrief-Peeters blijft onverkort van kracht. We wachten de uitspraak van de Raad van State af. Ik ontken formeel dat er een geheime afspraak bestaat.

De heer Joris Van Hauthem : De regering heeft onderhandeld over een slecht akkoord. Er is niets gezegd over de transfers in de sociale zekerheid, en over de gezondheidszorg en de gezinsbijslagen.

Minister-president Patrick Dewael : Wat is uw einddoelstelling ? U wilt geen akkoord met de Franstaligen, maar de onafhankelijkheid van Vlaanderen uitroepen. (*Applaus bij het VB*) Wat doet u dan met Brussel en de Brusselse Vlamingen ? (*Samenspraken*)

Minister Bert Anciaux : De band tussen de

gemeenschappen wordt alleen maar sterker door dit akkoord.

De heer Joris Van Hauthem : U kan opnieuw onderhandelen, maar van ons krijgt u geen tweede kans meer. (*Applaus bij het VB*)

De heer Christian Van Eyken : De minister-president stelt dat de faciliteiten een uitdovend karakter hebben. In artikel 10 van het Lambermont-bis-akkoord staat echter dat de garanties voor de Franstaligen moeten blijven bestaan. Hoe moeten we dat interpreteren ?

Minister Bert Anciaux : Het FDF heeft Lambermont-bis afgeschoten.

Minister-president Patrick Dewael : Er is gesteld dat de bestaande garanties blijven bestaan, niet meer en niet minder. Met het tijdelijke karakter bedoel ik dat de Franstaligen van de faciliteiten gebruik kunnen maken, maar dat het de bedoeling is dat ze zich na een aantal maanden in de gemeenschap integreren. Het systeem zelf is niet uitdovend.

De heer Robert Voorhamme : Over de voorwaarden en de inhoud van het Lambermontakkoord is er op 17 oktober 1999 gedebatteerd. Wat er toen op papier is gezet, wordt momenteel in ontwerp-wetteksten neergeschreven. Het SP-standpunt is sindsdien niet gewijzigd. We blijven het akkoord onverkort steunen. Er is echter wel iets gewijzigd in het politieke landschap. Vlamingen die de ontwerp-wetteksten niet steunen, nemen een zware verantwoordelijkheid. Het niet steunen van het akkoord betekent immers dat er in deze regeerperiode geen wijziging van de staatsstructuur komt. Ik hoop dat iedereen zijn of haar politieke verantwoordelijkheid neemt.

In Vlaanderen bestaat dubbelzinnigheid over de te volgen weg van de staatshervorming. Sommigen vinden dat elke stap vergeleken met worden met een concreet einddoel. In de vorige regeerperiode hebben we geprobeerd om het einddoel vast te leggen in een aantal resoluties van het Vlaams Parlement. Dat was een verdienstelijke maar bijzonder moeilijke oefening. De resultaten waren minder dan verwacht. Daarmee is bewezen dat het een verkeerde werkwijze is om altijd te discussiëren in functie van een einddoel, dat vaak bij nader inzicht een grotendeels fictief karakter heeft. Het laat Vlamingen niet toe om met geheven hoofd de onderhandelingstafel te verlaten. Nochtans hebben we sinds 1977 al een hele weg afgelegd.

Na dertig jaar hervormen wordt het tijd dat we een pragmatische houding aannemen en ons realiseren dat de staatshervorming altijd een onvoltooid project zal blijven, omdat het einddoel verschuift, en dat elke stap afzonderlijk moet worden geëvalueerd. Het Lambermontakkoord is een meer dan behoorlijke stap. Het is belangrijk voor Vlaanderen dat dit akkoord wordt uitgevoerd.

De strategie om de Franstaligen uit te roken met hun financiële behoeften is verwerpelijk en zal zich tegen ons keren. Ook de Vlaamse Gemeenschap heeft meer middelen nodig. De herfinanciering is een kwestie van billijke verdeling van middelen tussen het federale niveau, gemeenschappen en gewesten. De Franstaligen weten inmiddels dat ook de Vlaamse Gemeenschap die middelen nodig heeft.

Overigens wenst de SP dat het Franstalig onderwijs behoorlijk kan functioneren, omdat de economische welvaart in grote mate afhangt van de kwaliteit van het onderwijs. Als de economische welvaart in Wallonië gunstig evolueert wordt de discussie over de staatsstructuren ook gemakkelijker. De discussie werd vooral moeilijk toen Wallonië zich onzeker voelde en wij er voortdurend op wezen hoe afhankelijk het was van onze solidariteit.

Het akkoord zou het vertrouwen van de Belgische bevolking in haar geheel in de nieuwe staatsstructuren doen groeien. Dit vertrouwen is tot nu toe niet zo groot. De overheveling van de gemeente- en provinciewet en een grotere fiscale autonomie zijn twee elementen die het vertrouwen van de bevolking kunnen opbouwen, omdat ze leiden naar een beter bestuur en nauwer aansluiten bij de leefwereld van iedereen.

De overheveling van landbouw, buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking was vóór anderhalf jaar ondenkbaar. Men kan dit niet zomaar van tafel vegen. Wij geven toe dat de verdeelsleutel voor landbouw niet is wat ze had moeten zijn. Over de sleutel voor buitenlandse handel, die wel op de personenbelasting is gebaseerd, kan worden gediscussieerd. Vijfzeventig procent vragen voor Vlaanderen op basis van het handelsvolume is een egocentrische redenering en dat bedrag zouden we ook niet hebben als we onafhankelijk waren. Overigens moeten we het belang van die bedragen ook relativiseren: ze zijn niet enorm.

De SP staat volledig achter de overheveling van ontwikkelingssamenwerking tegen 2004. Daarover mag geen misverstand bestaan. We vinden die

overheveling absoluut noodzakelijk, maar er moet wel een model worden uitgewerkt dat het mogelijk maakt een beleid te voeren in het belang van de landen waarvoor het bedoeld is. In dat opzicht is dit terrein verschillend van andere beleidsdomeinen.

De houding van het FDF bewijst dat het koppelen van waarborgen voor de Vlamingen in Brussel aan de overheveling van de gemeente- en provinciewet geen goede zaak is. Wij weigeren die waarborgen te koppelen aan de problematiek in de randgemeenten. Het FDF kan dan functioneren als zweeppartij ten aanzien van andere Franstalige partijen. Met dit akkoord erkennen de Franstalige partijen dat de rand Vlaams is en Vlaams zal blijven, en dat is een hele evolutie.

De heer Paul Van Grembergen : De kern van de zaak is dat de Franstaligen in de Rand, die zich nooit wilden identificeren met de Vlaamse instellingen, door dit akkoord deelstatelijke burgers van Vlaanderen worden.

De heer Robert Voorhamme : Ook voor onze partij is het evident dat, zolang wij in een federaal land leven, de waarborgen voor de Brusselse Vlamingen een evenwicht moeten vormen met het paritaire federale systeem. Bij dat evenwicht wil ik geen andere elementen betrekken en dat moeten we de Franstaligen ook zeggen. Intussen komt de dynamiek van de mini-Costa opnieuw op gang. We moeten onze Brusselse collega's de kans geven om die af te ronden. De ervaring met de discussie over de resoluties over de staatshervorming tijdens de vorige zittingsperiode, en het schisma dat toen is ontstaan tussen de Brusselse Vlamingen en de andere leden van dit Parlement, hebben aangetoond dat wij respect moeten opbrengen voor de Brusselse Vlamingen. Zij moeten bewijzen dat zij de waarborgen voor de Vlamingen in Brussel kunnen bekomen in de mini-Costa.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het is toch niet de verdienste van Lambermont dat Vlamingen en Franstaligen in Brussel aan tafel zitten.

De heer Robert Voorhamme : Wij zien geen graten in onderhandelingen over de concrete uitvoering van het Lambermontakkoord en over de invulling van de samenwerkingsakkoorden, maar dat is iets helemaal anders dan te onderhandelen over een nieuw akkoord. Met zulke nieuwe principiële onderhandelingen zouden we de onderhandelingspositie van de Vlamingen totaal ondermijnen. *(Applaus)*

Minister Bert Anciaux : Ik wil nog even iets verduidelijken aan de heer Caluwé. Het leerlingenaantal is niet bepalend voor de toekenning van bijkomende middelen. Dit criterium staat niet in de bijzondere wet, wel in de gewone wet die uitvoering geeft aan de bijzondere wet.

De heer Ludwig Caluwé : De memorie van toelichting bij artikel 23 van de bijzondere financieringswet heeft het nochtans expliciet over het aantal leerlingen.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Er wordt overal en door iedereen ruim gediscussieerd over het Lambermontakkoord : is het glas nu halfvol of halfleeg ? Maar de wezenlijke politieke discussie die ons nu bezig moet houden, is : hoe staat VU&ID tegenover het akkoord, hoe staat VU&ID tegenover de Vlaamse regering, en wat is de toekomst van het Lambermontakkoord ?

Bij het aantreden van deze regering heeft VU&ID haar vertrouwen gegeven aan het Vlaamse regeerprogramma en aan de Vlaamse regering. Dat vertrouwen blijft overeind, ook tegenover de eigen ministers. VU&ID heeft zich over het Lambermontakkoord gebogen, de onderhandelaars hebben het verdedigd en iedereen heeft zijn houding bepaald. Uiteindelijk kon het partijbestuur zich achter het akkoord scharen, met dien verstande dat men verduidelijkingen wenste betreffende de ontwikkelingssamenwerking, de politie, Brussel, et cetera.

De VU-partijraad echter kwam vannacht na zes uur debat tot een neen-maar-stemming. De raad vraagt aan de onderhandelaars om het gesprek verder te zetten, verduidelijkingen te vragen, verbeteringen aan te brengen, waarborgen te eisen. Dan zal een nieuwe afweging volgen. Trouwens ook ID, dat altijd gezegd heeft te kunnen leven met het akkoord, wenst verduidelijkingen.

Wat verwijt men ons eigenlijk ? VU&ID neemt ten volle zijn verantwoordelijkheid op en wil het Vlaamse regeerprogramma uitvoeren, ook wat de staatshervorming betreft. We zien wel waar het nieuwe gesprek ons brengt. (*Applaus*)

De heer Filip Dewinter : Dit zijn zwaarwichtige woorden die een hypotheek leggen op het voortbestaan van de Vlaamse regering. Als ik u goed begrijp, stapt VU&ID uit de regering indien de voorwaarden die de partij stelt, niet worden vervuld ?

De heer Etienne Van Vaerenbergh : U hebt me niet goed begrepen. Ik heb gezegd dat we het vertrouwen behouden, in het programma, in de regering, in onze eigen ministers. We vragen ophelderingen en waarborgen en zien dan wel waar we geraken.

De heer Eric Van Rompuy : Ik vind het toch ook een hybride situatie. De VU-partijraad wil dus opnieuw onderhandelen over het Lambermontakkoord, terwijl minister-president Dewael vanmorgen nog gezegd heeft dat hij geen tweemaal over eenzelfde akkoord onderhandelt, een stelling die bijgetreden werd door zijn partijvoorzitter De Gucht. De heren Vankrunkelsven en Sauwens voelen zich dan weer gedesavoueed. Hoe zit het nu ? Wij willen duidelijkheid : is er nog een coherente meerderheid ?

Minister-president Patrick Dewael : Ik heb inderdaad gezegd dat ik geen tweede keer over hetzelfde akkoord wens te onderhandelen. We hebben een akkoord bereikt en ons woord gegeven. Zoals de heer Voorhamme overtuigend heeft geargumenteed, zou het niet in het voordeel zijn van de Vlamingen om op dat gegeven woord terug te komen.

Er moet wel rekening gehouden worden met enkele belangrijke onbekenden. Zo moet het samenwerkingsakkoord in verband met buitenlandse handel, het kadaster en ontwikkelingssamenwerking nog worden ingevuld. Bovendien is het wachten op de evolutie van de mini-Costa in Brussel. Ik wil geen koppeling maken met deze onderhandelingen, maar de resultaten ervan zijn belangrijk. Al deze elementen kunnen belangrijk zijn bij de bepaling van de houding van de fracties in de Kamer op het moment dat er een eindoordeel moet geveld worden over het akkoord.

Minister Bert Anciaux : Na de partijraad van de Volksunie is vanmorgen het partijbestuur bijeengekomen. Aan de twee onderhandelaars van het akkoord, de heer Vankrunkelsven en mezelf, werd gevraagd bij de premier en de onderhandelaars van het akkoord na te gaan wat de mogelijkheden zijn voor een verdere verduidelijking bij het akkoord en voor eventuele verdere stappen. We hebben deze opdracht aanvaard. We zullen hierover verslag uitbrengen bij het partijbestuur.

Ik wil er wel op wijzen dat we hard onderhandeld hebben. Het is dan ook logisch dat er nog weinig ruimte is.

Het probleem van en voor de Volksunie is nog niet afgelopen. We moeten nagaan hoe we de geloofwaardigheid van onze partij kunnen herstellen en behouden.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : De hele middag is hier een welles-nietesspelletje gespeeld. Het standpunt van de partijraad van de Volksunie is duidelijk : we zullen nagaan wat de verdere mogelijkheden zijn. Een politieke partij moet afwegingen maken.

De heer Francis Vermeiren : We hebben een motie ingediend : de fracties zullen zo hun vertrouwen in de Volksunie duidelijk kunnen maken.

De heer Filip Dewinter : De Vlaamse regering heeft de keuze : ofwel steunt de Vlaamse regering het huidige akkoord, ofwel staat ze achter de bijkomende voorwaarden die gesteld worden door de Volksunie. Als dat laatste niet het geval is, dan moet de Volksunie zich uit de regering terugtrekken. Dat is de enige geloofwaardige consequentie voor de Vlaamse regering. Kortom : deze regering staat in erg nauwe schoentjes.

De heer Ludo Sannen : Reeds op 17 oktober hebben we onze tevredenheid uitgesproken over het Lambermontakkoord. Het gaat om een logisch gevolg van het regeerakkoord. Het uitgangspunt van de staatsvorming voor Agalev is een beter en meer democratisch bestuur en een efficiënter en transparanter beleid. Daarom zijn we voorstander van meer homogene bevoegdheden en van meer fiscale autonomie.

Het Lambermontakkoord is geen eindpunt; wel een belangrijke stap na jaren van immobilisme. Het is een eervol akkoord dat het resultaat is van onderhandelingen. De CVP is blijkbaar vergeten dat er compromissen moeten gesloten worden om iets te bereiken. We staan achter de overheveling van buitenlandse handel en landbouw. Het akkoord is een uitgangspunt om verder over de overheveling van ontwikkelingssamenwerking te onderhandelen. Het einddoel moet daarbij zijn dat een coherent beleid inzake ontwikkelingssamenwerking mogelijk blijft.

De volledige bevoegdheid over gemeenten en provincies en de kieswetgeving wordt overgeheveld. Vlaanderen kan zelf beslissen over de besteding van de middelen en debatteren over de kerntaken van de gemeenten, provincies en OCMW's. De gewesten kunnen een eigen fiscaal beleid voeren. De

gemeenschapsmiddelen worden welvaartsvast gemaakt. Zo krijgen wij de middelen die noodzakelijk zijn, niet alleen voor de Franstaligen maar ook voor ons, onder meer voor onderwijs. Deze middelen mogen niet gebruikt worden voor lastenverlaging.

Na de goedkeuring van het Lambermontakkoord moet er een addendum aan de regeringsverklaring komen om alle nieuwe bevoegdheden en middelen te regelen. We willen niet heronderhandelen maar wel dit akkoord verduidelijken en verfijnen. De inhoud van de samenwerkingsakkoorden moet duidelijk worden, liefst voor de stemming over de bijzondere wetten en de financieringswet.

We moeten echter de bekommernissen van de Brusselse Vlamingen ernstig nemen. Ik wil er duidelijk op wijzen dat er niets verandert aan de federale toestand en de bescherming van de Brusselse Vlamingen. Deze staatsvorming zal de positie van de Brusselse Vlamingen niet versterken, dat besef ik. De Vlaamse overheid moet voldoende investeren in Brussel zodat ze een stempel op Brussel kan drukken.

De heer Walter Vandenbossche : Doordat de gemeentewet overgeheveld wordt, krijgt de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wel nieuwe bevoegdheden. De positie van de Brusselse Vlamingen wordt dus wel degelijk gewijzigd.

De voorzitter : Dit is de vierde maal dat u tussenkomt om hetzelfde te zeggen.

De heer Walter Vandenbossche : U laat ons niet spreken. U bent een voorzitter van de meerderheid en geen democraat.

De voorzitter : Dit is een zware beschuldiging. Ik neem hier akte van, indien dit de mening is van uw fractie, stoort dit mij meer.

De heer Eric Van Rompuy : Wij vinden dat u dit debat op een objectieve manier leidt, maar u zal wel begrijpen dat dit debat inwerkt op de emoties van de Brusselse Vlamingen.

De heer Ludo Sannen : Hoewel er niets wijzigt aan de huidige gemeentewet en de positie van de Brusselse Vlamingen, begrijp ik hun angst voor de toekomst. Ik denk dan ook dat het belangrijk is om een goed beleid te voeren in Brussel. Aan de institutionele aanwezigheid verandert niets. Ik hoop dat de mini-Costa hen meer garanties biedt.

De heer Walter Vandenbossche : Vraagt u de wijziging van de agenda van de mini-Costa ?

De heer Ludo Sannen : Zowel Agalev als de CVP maken deel uit van de Brusselse regering, we schikken ons naar de agenda van de mini-Costa zoals die door haar bepaald wordt.

De heer Walter Vandenbossche : Door het Lambermontakkoord krijgt de Brusselse Hoofdstedelijke Raad nieuwe bevoegdheden. Dit was nog niet bekend toen men de agenda van de mini-Costa bepaalde. Vraagt het Vlaams Parlement een wijziging van de agenda ?

De heer Ludo Sannen : De Brusselse Vlamingen kunnen zelf initiatieven nemen om de agenda te wijzigen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : De Brusselse Vlamingen willen dat dit op federaal niveau geregeld wordt.

De heer Ludo Sannen : We willen niet opnieuw onderhandelen maar een herlezing is wel mogelijk. (*Samenspraken*) We willen wel het akkoord verfijnen en verduidelijken, eventueel samen met alle democratische partijen. De uitlatingen van de heer Van Rompuy geven me niet veel hoop, misschien zijn andere partijen in het federaal parlement hier wel toe bereid.

De heer Eric Van Rompuy : We willen enkel opnieuw onderhandelen op basis van de programmapunten van het Vlaams Parlement maar niet op basis van het Lambermontakkoord.

De heer Ludo Sannen : Als dit akkoord niet goedgekeurd wordt, valt de staatshervorming stil en vrees ik dat er niets meer zal gebeuren tijdens deze regeerperiode. Er blijven dan voldoende maatschappelijke uitdagingen over voor de Vlaamse regering maar we zullen het dan moeten stellen zonder bijkomende middelen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

Minister-president Patrick Dewael : Het is merkwaardig dat de argumenten die de oppositiepartijen hier gebruiken om te zeggen dat het een slecht akkoord is voor de Vlamingen, elders gebruikt worden door de Franstaligen om het tegenovergestelde te beweren. Elke onderhandeling bestaat uit geven en soms toegeven. Men realiseert zijn eisen nooit volledig. Het is belangrijk om weten waarom iemand dit akkoord afbreekt. Diegenen die

ervan uitgaan dat België mag verdwijnen, zullen geen enkel communautair akkoord goed vinden. Met hun kritiek hoeven we dus geen rekening te houden. Bovendien hebben zij geen oplossing voor Brussel.

De heer Joris Van Hauthem : Mogen we u daarom niet op uw eigen contradicties wijzen ?

Minister-president Patrick Dewael : De heer Van Rompuy voert een sterke verbale oppositie, maar wellicht niet alleen ter verdediging van de Vlaamse belangen. Hij wil in de eerste plaats nagaan of deze meerderheid nog een meerderheid is. Het politieke probleem dat ontstaat mocht het akkoord afgekeurd worden, maakt de zaken voor hem heel interessant. Ik erken dat de CVP belangrijke stappen heeft gezet in de staatshervorming, maar tijdens de bespreking van het Sint-Michielsakkoord hebben wij ook gezegd dat het voor ons niet ver genoeg ging. Nu zegt de CVP net hetzelfde. Zij betreurt bijvoorbeeld dat er niets gerealiseerd is op het vlak van de kinderbijslag en de gezondheidszorg.

De heer Eric Van Rompuy : Ik zeg dat wel met uw regeerakkoord in de hand.

Minister-president Patrick Dewael : Uiteindelijk wijzigt dit akkoord de financieringswet, zorgt het voor fiscale autonomie en worden de gemeente- en provinciewet, landbouw, buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking overgeheveld.

Dankzij de overheveling van de gemeente- en provinciewet kunnen we voortaan onze burgemeesters rechtstreeks verkiezen. Provinciegouverneurs kunnen voortaan door de Vlaamse regering benoemd worden, zij het op eensluidend advies van de federale regering. De heer Van Rompuy heeft ooit gezegd dat de overheveling van de gemeente- en provinciewet erop neerkomt dat de navelstreng tussen Vlaanderen en België wordt doorgeknipt.

Er zijn uiteraard een aantal minpunten, maar we moeten het akkoord in zijn geheel bekijken. De middelen voor landbouw worden verdeeld op basis van de financieringswet. Het zou inderdaad correcter zijn geweest de middelen te verdelen op basis van de personenbelasting, maar dan rees er een probleem in Brussel. We moeten inderdaad het geheel bekijken en dan merken we dat we eigenlijk een goede zaak gedaan hebben.

Een ander minpunt is de tijdsspanne vooraleer de juiste retour gerealiseerd wordt. Maar uiteindelijk

hebben we terzake toch beslissende stappen gezet. De voorgestelde fiscale autonomie gaat niet ver genoeg, maar levert wel 40 miljard frank per jaar op.

Deze belangrijke stappen zijn wel geen eindpunt. En nog in de loop van deze regeerperiode zullen we voorpraten. Met Wallonië zal ooit gepraat worden over bijvoorbeeld kinderbijslag en gezondheidszorg, maar de huidige economische situatie laat dat voorlopig niet toe. Ik vind niet dat we Wallonië moeten uithongeren. Tenslotte vraagt ook de heer Van Rompuy een oplossing voor het Vlaams onderwijs. Zonder de herfinanciering van de gemeenschappen hypothekeren we ook onze onderhandelingsruimte met de onderwijsvakbonden.

De heer Eric Van Rompuy : Indien u had onderhandeld op basis van wat de heer Denys en de Volksunie vroegen - onderwijsfinanciering op basis van de personenbelasting - dan had dat 25 miljard frank per jaar opgeleverd. U hebt gewoon verkeerd onderhandeld.

Minister-president Patrick Dewael : Ik raad u aan in het regeerakkoord eens het hoofdstuk over de herfinanciering van de gemeenschappen te lezen. De overschakeling op de personenbelasting gaat te traag, maar het is alvast een eerste heroriëntering. Wie heeft trouwens over de bestaande verdeelsleutels onderhandeld ?

Wie aan het Lambermontakkoord punten wil toevoegen, moet beseffen dat de tegenpartij dan net hetzelfde zal doen waardoor opnieuw onderhandeld zal moeten worden. En hoe die onderhandelingen zullen aflopen, is lang nog niet duidelijk. Op basis van de onderhandelingen in de mini-Costa en nadat samenwerkingsakkoorden zijn afgesloten, zal het federale parlement zich over Lambermont uitspreken. Dit akkoord goed- of afkeuren beslist of we de institutionele vernieuwing kunnen doorvoeren. Het betreft hier een essentieel onderdeel van het regeerakkoord. Na een minicrisis in de regering is de timing aangescherpt tot uiterlijk eind 2001. Een en ander verloopt nu sneller. Hier is dan ook sprake van een verpletterende politieke verantwoordelijkheid. Mocht het akkoord afgekeurd worden, dan ontstaat er voor mij een volledig nieuwe politieke situatie.

Als we ons systeem vergelijken met datgene dat gangbaar is in de andere federale landen in de EU, heeft het federale Belgische model zijn gelijke niet. In sommige systemen is de fiscale autonomie wel groter.

De heer Luc Van den Brande : Het is inderdaad onverklaarbaar dat Vlaanderen een heel pakket bevoegdheden heeft met zo weinig financiële middelen : de vraag rijst hoe het mogelijk is dat men niet ten minste 50 procent fiscale autonomie heeft.

Minister-president Patrick Dewael : We gaan van 10 naar 25 procent. Wie 25 procent nu te weinig vindt, vond in het verleden 10 procent genoeg.

De heer Paul Van Grembergen : Het gaat over de vraag hoeveel soevereiniteit Vlaanderen verwerft. De navelstreng tussen Vlaanderen en het federale niveau wordt inderdaad doorgesneden. De soevereiniteit neemt toe. Ik ben daar voorstander van. Voor al onze bevoegdheden hebben we tevens buitenlandse soevereiniteit gekregen. Op het vlak van de buitenlandse handel, de ontwikkelingssamenwerking en de landbouw in Europa zetten we een belangrijke stap voorwaarts. Ik geef toe dat de fiscale honger groter is dan 25 procent. Het is een normale evolutie dat fiscale verantwoordelijkheid toegekend wordt als de bevoegdheden overgeheveld worden. Dat zal echter nog wat tijd vragen. Ik kan niet anders dan het akkoord positief inschatten. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Luc Van den Brande : De bevoegdheidsoverdracht is minimaal. In het Sint-Michielsakkoord was die substantieel. Een echte stap zou de overheveling van de gezondheidszorg en van de kinderbijslagen geweest zijn. Ik wil geen polemiek starten, maar ik vind het een slecht akkoord.

Minister-president Patrick Dewael : Het is moeilijk om een vergelijking te maken. U wilde geen stap voorwaarts zetten, maar wij wel. U vindt de stap onvoldoende, maar we vinden die betekenisvol. De discussie gaat erom of we al dan niet een stap voorwaarts zetten. We kunnen stappen blijven zetten. Het eindpunt is voor mij niet de afschaffing van België. Ik voer het regeerakkoord inzake de staatshervorming uit en dat nog geen twee jaar na het aantreden van deze regering. U biedt alleen zuiver oppositioneel weerwerk. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy, de heer Van Hauthem en de heer Vermeiren werden tot

besluit van dit actualiteitsdebat moties van
aanbeveling aangekondigd. Ze moeten uiterlijk
vrijdag 2 februari 2001 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende
plenaire vergadering moeten uitspreken.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde
gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 7 februari
2001 om 10 uur en 14 uur. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 13.56 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere,
Patrick Hostekint, Miel Verrijken :
gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder : buitenslands ;

Margriet Hermans, Cis Schepens :
ambtsverplichtingen.

